

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe un an 40 fr., pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorile nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se retrăg.

Nr. 269.

Duminică, 6 (18) Decembrie.

1887.

Brașov, 5 (17) Decembrie 1887.

Adresându-ni-se în timpul din urmă, din partea multor aderenți și amici ai foiei noastre, întrebarea: *când va fi ziua jubileului „Gazetei Transilvaniei”,* ne simțim îndatorați a face cunoscută tuturor celor care se interesează de aceasta, că după cum am arătat de repetate ori în foia și verbal, diarul nostru, implinind cu ziua de 31 Decembrie 1887 stilul vechiu al 50 ai existenței sale, își va serba prin urmare în seara acestei zile și în ziua următoare de 1 Ianuarie 1888 a cincișpea aniversare.

Facem totodată cunoscută, că pentru ziua de 1 Ianuarie 1888, Redacțiunea foiei noastre pregătește un număr festiv, separat, al „Gazetei Transilvaniei”.

Pentru a înălța serbarea noastră diaristică, ce va culmina în edarea acestui număr festiv, am dorit să contribuie la înfrumusețarea lui cât mai mulți dintre bărbații noștri cu cunoștințe, politici, literari etc., în deosebi bărbații care au colaborat în acești 50 de ani la „Gazeta” și „Foia” și se află încă în viață.

Li rugăm să dăruiască pe această cale să binevoiască a ne trimite câte un mic produs al ingeniului lor pentru numărul festiv. Și fiindcă nu putem să dăm acestui număr o estindere prea mare, îi mai rugăm să ne trimetă numai mic lucrări de puține rânduri, de cuprins politic, literar, social, economic etc., în prosă ori în vers.

Cei ce vor vor astfel să conlucre la numărul festiv, să binevoiască a ne trimite manuscrisurile lor până la 22 Decembrie st. v. 1887.

Pentru ca să se poată lăși cât mai tare acest număr, am stabilit ca preț de abonament pentru el suma de 20 cr. v. a. Abonații „Gazetei” îl vor primi numai pentru prețul jumătate. Abonamentele la numărul festiv se pot face prin carte postale până la 25 Decembrie st. v. 1887. Numai trimiterea esemplarelor comandate până la acest termen o putem garanta.

Venitul curat al numărului festiv al „Gazetei Transilvaniei” îl destinăm pentru bibliotecile noastre populare.

Redacțiunea „Gazetei Transilvaniei.”

Brașov, 5 Decembrie 1887.

Astăzi ne este cunoscut cuprinsul articolului diarului „Ruski Invalid,” care a produs atâtă senzațiune în Viena.

Foia militară rusă desfășură mai înteu situațiunea militară a Rusiei și aceea a vecinilor ei dela apus, spre a răspunde la cestiunea, că cine se prepară pentru atac și cine pentru apărare. Ea ajunge astfel la rezultat, că Austro-Ungaria — prin lărgirea și înarmarea fortărilor din Galiția și mai ales prin construirea drumurilor ei ferate, care au o importanță ofensivă — se pregătește sub masca defensivei să năvălească deodată cu aliatul său în Rusia. Ce a făcut însă Rusia față cu aceste amenințări pregătiri ale vecinilor săi?

„Ruski Invalid” se încercă a dovedi cu cifre, că Rusia a fost cea dintâi, care cu totu pericolul amenințator nu și-a înmulțit, ci și-a micșorat forțele sale armate, apoi continuă așa:

„Fără îndoie Rusia va pute să pună în câmp o armată puternică pentru cazul unui război; dăr concentrarea ei la graniță este neașmănată mai grea decât la vecini... O singură ochire pe harta ajunge, spre a ne convinge, cu ce rețea desă de drumuri de feră este impregnată din partea Germaniei și Austriei zona margină rusă, și vice-versa, ce neînsemnat e numărul vagonelor pe care poțe răzma Rusia forțele sale armate trimise la apus. Nu numai

din partea Germaniei, ci și din partea Austro-Ungariei ne amenință o năvalire grabnică în ținuturile rusești. Măsura cea mai eficace ar fi completarea rețelei drumurilor de feră rusești în aceeași măsură ca la vecini. Pentru acesta însă suntem de lipsă mijloce bănești colosale și mai ales timp îndelungat.”

„Prin urmare” — continuă „Ruski Invalid” — „Rusiei nu-i rămâne alta, decât a și mări puterea de apărare în fortărețe și a și înmulți trupele în districtele dela graniță, ca să nu fiă surprinsă. Pregătirile militare îndoite din anul trecut ale vecinilor au silit pe Rusia, de a planui ună și ră de contra-măsură, care vor fi executate succesiv...”

„Personele militare ale Germaniei și Austro-Ungariei înțeleg foarte bine importanța defensivă a acestor măsuri și pot calcula liniștit, câte corpuri de armată ar trebui să concentreze încă Rusia în timp de pace la granița vestică, spre a și aduce după concentrarea de trupe mijlocele sale în echilibru cu cele ale adversarilor. Personele militare rusești însă, care nu sunt îngrijate de rezultatul final al luptei, de se vor scula în contra Rusiei chiar forțele armate ale întregii lige de pace, mărturisesc cu toate acestea pe față, că apărarea teritoriului rusești încă nu este asigurată.”

„Decă liga de pace se crede îndreptățită” — încheie foia rusă — „a și desvolta măsurile sale de apărare și a espune chiar câteva ținuturi rusești ghiulelelor, ce le vor pute slobozi din forturile lor cele mai înaintate, atunci și Rusia are un drept tot așa de neîndoios de a îngrijii pentru apărarea sa și de a și apăra cu toate măsurile inviolabilitatea țărilor sale și a onorei sale.”

Atât în Viena, cât și în Peșta se interpretă espunerile foiei militare rusești așa, că Rusia nu are intențiuni curate și că sub cuvânt de apărare pregătește războiul. Această imputare a făcut-o și „Ruski Invalid” din partea Austriacilor.

Care va fi urmarea?

Austro-Ungaria va concentra și ea la rândul său trupe la granițele ostice punându-se astfel în stare de apărare. Ni se va oferă dăr specuacolul unei mobilării de trupe colosale dincoace și dincolo de granița Galiției și toate acestea „în timp de pace”, și cum asigură foile oficiose, fiindu relațiunile diplomatice dintre Austria și Rusia încă amicabile.

Cine se mai înțelegă ciudata contradicere ce se manifestă în aceste fapte?

În zadar își dă silință presa austro-ungară de a asigura pe Ruși, că monarhia noastră nu urmărește nicidecum scopuri agresive. Cine ar pute crede, că în împrejurările de față Rușii ar pute fi stempărați cu asemenea asigurări?

Pericolul situațiunei este a se căuta în marea neîncredere ce domnesce de ambele părți. De acea deocamdată sunt puține prospecte de o îmbunătățire a ei.

Se anunță, că este așteptat la Viena și ministrul președinte unguresc și plecarea lui acolo stă în legătură cu cestiunea executării decisiunilor conferenței militare. E vorba de a se cere câte-va milioane ca avansu dela guverne, fără a se convoca încă delegațiunile.

Lucrurile se complică dăr pe și ce merge mai mult.

Nouă conferință militară în Viena.

Mercuri în 2 (14) Decembrie înainte de ameză s'a continuat consultările militare sub președința Maiestății Sale. Afară de feldmareșalul arhiducele Albrecht, au luat parte la conferință inspectorul general al artileriei arhiducele Vilhelm, ministrul de război contele Bylandt

Rheidt, șeful statului majoru generalu feldm. br. Beck și șefii secțiunilor din ministerul de război.

Consultările au durat dela 10^{1/2}, până la 12^{1/2} ore.

Viena, 14 Decembrie n. 1887.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.”)

După cum ne aducem aminte, în delegațiunea ungară s'au petrecut scene, care au pus pe toți binevoitorii monarhiei în mirare. Membrii însemnați ai delegațiunei ungare au provocat ună curentă demonstrativă contra politicei actualului ministrul de externe, contele Kalnoky. Această demonstrațiune inspirată de marea idee a „globului maghiar” n'a pretinsu mai multă se mai puțin, decât ca contele Kalnoky să conducă politica externă a monarhiei în sensul așa numitei „misiuni maghiare.” Acestea n'au rămasu fără de urmări. Contele Kalnoky a și făcutu încercarea de a duce în deplinire dorințele spiritelor agitate ale delegațiunei ungare, dovadă conflictul amenințator între monarhia noastră și Rusia.

Până aici a mersu cu dorințele marilor politici maghiari, acum însă se pare că le-a secatu apa morii și rōta li-s'a impededat de-o rezistență puternică. După cum șim, s'a ținutu în zilele trecute, în urma gravelor scrii despre concentrarea trupelor rusești la granița Galiției, un consiliu militar, sub însuși presiudu Maiestății Sale, la care a participat, pe lângă cei mai înalți demnitari militari, și contele Kalnoky, ministrul de externe. În discușiunea măsurilor, care ar fi de lipsă pentru împinerea unui pericol, s'au escat diferințe divergente între părerile supremului comandant al armatei arhiducele Albrecht și ale contelui Kalnoky. După cum am aflat, părerile Arhiducelui Albrecht au învinsu, — și nici că se putea altcum, — asupra voinței ministrului de externe; drept dovadă ne poțe servi întrunirea unei noue conferințe militare, care s'a ținutu eri la 10 ore a. m., la care contele Kalnoky n'a mai participat. Acum circulează scirea despre demisiunea contelui Kalnoky.

Din acestea se pare că cercurile mai înalte nu împartu părerile și aspirațiunile mai noue ale actualului ministru de externe, și de că și-a schimbatu programu să în favorul aspirațiunilor maghiare, omenii Curții nu sunt aplicați de a sprijini această schimbare. Cunoșcem pre bine caracterul supremului comandant al armatei din trecut, de pe timpul când a fostu guvernatoru în Budapeșta; el e totdeauna firmu în părerile sale și nimic nu cedeză.

Etă deci unde a ajunsu ministrul de externe, făcându-se talmaciul poștelor maghiare. — Ori se va întorce la calea vechiă, ori se va ducă — altă scăpare nu esistă, căci arhiducele Albrecht odată cu capul nu suferă nici o opoșițiune.

Din toate acestea vedem, că Maghiarii au primitu o bună lecțiune cu visurile lor de un mare glob maghiar, încetul cu încetul vor deveni mai puțin ideal, și în urmă se vor treși la trista realitate.

SCRILE DILEI.

În fața critice situațiunii politice de astăzi, „Kolozsvar” dice în unul din articulele săi de fond, că pentru noi, „Ardeleni”, nu este întrebare mai importantă decât aceea, că ore cu cine va merge România, despre ai căreia locuitori dice, că sunt înrudiți, sunt aceeași cu majoritatea supușilor maghiari până la Tisa? În privința acestei întrebări, „Kolozsvar” dice că e grea și numai a și închipui, cum ar putea România să se lăsi în cazul unui război cu Rusia, contra Austro-Ungariei, mai vortos în fața alianței germane-austro-maghiare-italiane. — E bătătoru la ochi, că în asemenea cazuri diarele unguresci vorbindu despre Români nu i intitulăză ca de obicei cu numele de „Valahi”, ci le dice „Români”, dăr și mai bătătoru la ochi e că unele foie unguresci ca „Pesti Naplo” tocmai în situațiunea această critică caută să câștige amiciția României propunându că cu Români de aci să se înfunde termitale unguresci!

In comitatul *Turda-Arieș* s'au încasat în decursul unei luni Noemvrie 82,507 fl. 4 $\frac{1}{2}$ cr. în darea directă, rămânând *restanță* 288,294 fl. 44 $\frac{1}{2}$ cr. În darea militară s'au încasat în decursul aceleiași luni 5293 fl. 64 $\frac{1}{2}$ cr., rămânând *restanță* 32,813 fl. 56 cr. — Și d-lu Tisza speră să aibă escedent în bugetul din 1891, când în 1887 deja nu se mai pot plăti dările! Ce stare de miserie!

—x—

Se știe că guvernul unguresc a pus în buget, de când cu începutul *colonisării Ceangăilor*, care de altmintelega a făcut un strașnic fiasco, o sumă de 20,000 fl. pe an. În bugetul anului viitor s'au preliminarat însă numai 9000 fl. »Pesti Naplo« spune că se construiesc 120 case pentru Ceangăii colonizați, care se făcuseră în Iulie. — Când r fi ca noi Românii să ne mai aducem coloni români din alte țări, cât ar fi dispus guvernul unguresc să pună în buget pentru acesta, de altmintelega tot din banii românesi?

—x—

În urma înăsprirei situației, *conferințele militare*, ce au început în Viena în săptămâna trecută, se vor continua încă.

—x—

Într-o ședință din zilele trecute a dietei unguresc, — ședința dela 7 Decembrie — deputatul Thaly duse că nici nu se poate esemena traiul lucrătorului francez cu al celui din Ungaria. *Poporațiunea din Ungaria de sus se nutrește așa de miserabilă*, încât te cuprinde mila când te gândești. Totă iarna se nutrește cu cartofi, er când cartofi nu se fac din destul, flămândește. Pe lângă acesta sărăcia ia dimensiuni tot mai mari în aceste ținuturi și disparițiunea vitelor de tras pot servi ca ilustrațiune. Vorbitorul are informații dela directorul biroului statistic din Pesta, că în Pittsburg (America) trăiesc 70,000 până la 80,000 Slovaci, cari au emigrat din Ungaria, der cari ați se nutresc bine, se îmbracă bine, își primum copii la școală, și întregu chiar un diar. Der pe când în America darea e numai de 5%. În Ungaria am ajuns de nu mai putem ține socoteala procentelor. Și d-lu Tisza tot mai trage nădejde de escedent în bugetul în 1891! Der și spanul trage nădejde de barbă.

—x—

D-lu Victor Bărbăntu, notar cercual în Buciumi. Munții apusenți, ca întâmpinare la corespondența ce ni s'a trimis din Ighiu, publicată în Nr. 239 alu »Gazetei«, și în care se dice că »fără rusinare a condus un cioport de 30 alegători la actul de alegere în Ighiu, ca să nu rămână mai pe jos de Juda«, ne comunică că acestea sunt nefundate și etă cum ne spune că stă lucrul: »Nu pot nega că, ca notar cercual, mi s'a impus din oficiu a mă presenta la actul de alegere pentru constatarea identității alegătorilor. Am urmat acestei impunerii a superiorilor, pentru că și decă aș fi voit, nu aș fi putut rezista; am mers însă singur și singur m'am și relintors. În tot decursul agitațiunilor electorale nu mi-am părăsit locuința și cancelaria, și așa pe nedrept mi se impută că m'aș fi pus în fruntea »cioportului«, pe care eu l'am aflat acolo, adecă în Ighiu, deja adunat.»

—x—

Pe când se făcu cercetări de comisiunea de anchetă în muzeul unguresc și în galeria de tablouri din Pesta, custodele muzeului Hampel descoperi lipsa mai multor monede din colecțiune. O monedă de aur se

găsi la un giuvaergiu, depusă ca zalog. Presentându-i-se giuvaergiuului personalul funcționar al muzeului, își exprimă credința că unul din ei, un tiner, a zălogit moneda. Procurorul Havas fu însărcinat cu instrucțiunea afacerii.

—x—

Ministrul unguresc de lucrări publice face cunoscut că *pachetele ce se trimit pe poște de sărbătorile Crăciunului* se fă bine adresate și nu pe o față de hârtie, ci chiar pe învelitoarea pachetului se fă scrisă adresa completă și corectă (numele adresatului, locul de locuire, partea orașului, strada, numărul casei). Decă nu se poate scrie pe învelitoare, atunci hârtia pe care se scrie adresa se fă mare și lipită bine pe învelitoare. La vênaturi și obiecte ce nu se împachetază, adresa se se scrie pe o tăbliță de lemn ori de hârtie grosă (mucava) care se se lege bine de obiect și capetele sferei se fă sigilate pe tăbliță. Cărnurile ce s'ar trimit în Pesta sunt supuse plății de vamă de consum. Pe pachete se se zrate anume ce conține, d. e. epure, șuncă, cărnăți etc., er nu cu espresiuinea generală de: vênat, mâncare etc., ca să nu mai fă nevoie d'a desface finanții pachetele. Vênatul se poate preda la poșta neimpachetată numai decă e o bucată întregă. Pentru pagube provenite din necomplecta adresare ori din rea împachetare nu se plătesc despăgubiri.

—x—

Un elev al școlii teatrale din Pesta, Josef Csaszar, de profesiune morar, în vârstă de 22 ani, a încercat să omore o fată prostituată tăindu-i gâtul cu un briciu pe când dormea. Fata scăpa de morțe prin prezența ei de spirit. Atentatorul se află arestat.

Literatură. — »*Romänische Revue* pol.-litt. Monatschrift, Herausgeber Dr. Cornelius Diaconovich in Resicza, Süd-Ungarn. Pränumerationspreis ab 1 Jan. 1888 ganzjährig 10 Gulden. XII. Heft, III. Jahrg. Inhalt: *An die Leser.* — *Ein Pressprozess gegen die »Romänische Revue«.* — *Die rumänische Thronrede.* — *Rundschau*, (Französische Stimmen über die Lage der Rumänen in Ungarn, aus »Le Siècle« und »L'Autriche Slave et Roumaine«.) — Die politische Einheit Ungarns, aus dem »Sieb. D. Tageblatt«. — Zur Kinderkolonisation — Die Staatsprache in der Apotheke — Zur Portofreiheit. — Das Szörényer Mandat und der dritte Brief des General Doda). — *Die Chronik des Huru* und die grosse milit. Expedition in die Moldau des ung. Königs Ladislaus Cumanus ad reducendos Cumanos fugitivos, ein in der Geschichte Ungarns, so wie in der Geschichte der Nachbarländer verschwiegenes historisches Factum, von Sim Mangiuca. Fortsetzung. — *Petre Ispirescu.* — »Sag an mein Süßes Kindchen«, (Frumosă copilă) aus dem Rumänischen von V. Alexandri von Dr. Ad. Stern. — *Litteratur und Kunst.* (Ein neues Buch von Carmen Sylva). — »*Ethnologische Mittheilungen aus Ungarn.*« — »*Etudes historiques sur le peuple roumain*«, par A. D. Xenopol. — *Die Gedichte des Logofăt Costache Conachi.* — *Musa Română.* — *Der Acad. Verein Petru Maior.* — *Metodica școlii »poporale«* von Dr. P. Pipoș. — *Geschichtliches.* — *Inserate.*

Ungaria față cu pericolul unui război.

Foia opozițională »Pesti Naplo«, gândindu se la posibilitatea izbucnirii unui război între Austro-Ungaria și Rusia, e cuprinsă de seriose îngrijiri din cauza situației interne încordate dintre guvernul unguresc și na-

ționalitățile nemaghiare asuprite și se espectorază în cunoscutul ei limbaj violent și nehibzbit cam în modulu acesta:

»Decă vine dușmanul, cura stăm aici, acasă? Așa-i că pentru apărarea Tronului și a patriei ne vom înarma toți? Ori vor face unii ca pe timpul când a fost antea ora la noi Muscalul și s'au unit cu Paschievi cetele revoluționare ale lui Hurban, Raiacii și Axente...? E justificată deci întrebarea, că în casu de război cu Rusia cum stăm cu naționalitățile aici acasă. Mai întrebăm, cum stau naționalitățile în Austria, fiind că războiul e o cauză comună? Este generalu entuziasmul? Putem fi liniștiți?»

Der în Austria nu va fi revoluțiune, fiind că nu poate se fă. Acolo statul e puternic... Aici în Ungaria însă se nu ne facem iluziunea, că nu mai există cestiunea naționalităților. Ba, dău, există, numai nu în parlamentu.

Abia s'a ivit vestea despre pregătirile de război ale Rusiei, și »Zastava« a și dat semnalul de alarmă. Acum se va adeveri prevestirea lui Polit: »Ne vom întâlni la Philippi!« Emisarii rusesi încep a se mișca în Agram, în Neoplanta și la Belgrad. Slovaci panslaviști așteptă pe Gurco, Messia alu lor, care le va aduce la Turoș St. Martin libertate rusescă...

De ce se tăgăduim? Vechile partide naționale există încă și așteptă și ele pe Muscali. Ele sunt dușmanii patriei și amicii dușmanilor noștri. În casu de război trebuie să i punem la adăpost, ca nu cumva organizați în bande revoluționare să se pună în serviciul panslaviștilor. Ușor pot să ne compromită patria în timpuri critice cât va fanatici plății. Primejdia nu e mare, der perderea morală ne poate fi periculoasă.

Și ce garanții are statul ungar față cu agitatorii naționalităților în casu de război cu Rusia? Cine va păzi pe agitatorii de prin părțile locuite de naționalități? Cine i va ține în frâu?... Guvernul și partidul lui pot să tăgăduiască pericolul care se nasce de aci, der acesta nu va opri nici pe Polit, nici pe Hurban, nici pe Dobransky, nici pe Doda... de a face greutăți statului ungar.

Administrațiunea ar fi chemată să vegheze, să pedepsescă și să înăbușescă agitațiunile naționalităților. Administrațiunea noastră însă e neputincioasă și mai neputincioasă chiar acolo, unde pericolul e mai mare. Pacea internă a Ungariei în casu de război e încredințată comitatelor Nășud, Arva, Severin și Pojega! Acesta, fiind că în 20 de ani de pace n'am voit să organizăm statul, nu i-am dat Ungariei o administrațiune europeană.

Am avut timp să facem acesta, der lucru firesc, că acum într'un moment nu o putem face. Și decă vom ave război, pentru menținerea ordinii infern și pentru apărarea noastră nu ne rămâne altceva de făcut, decă să luăm măsurile excepționale. Er decă vom scăpa de război în 1888, atunci să profităm de pace și să introducem încă la primăveră administrațiunea de stat centralizată. Mai bine mai curând decă mai târziu.

Adresa Scupcinei sârbesce.

»Pol. Korr.« publică cuprinsul adresei Scupcinei sârbesce la mesajul tronului.

Adresa își exprimă convingerea, că amiciția tuturor puterilor pentru Serbia e de mare valoare și se de-

FOILETONU.

Drumont despre Români.

(Fine).

Și repetăm că nu era vorbă de admiterea unui număr determinat de Jidovi, ci de toți Jidovii, cărora li-ar plăce a se așeza în această țară în detrimentul proprietarilor pământului. După doctrina lui Waddington, fie-care Jidov era cetățen român.

Un vechiu revoluționar, un om, carele în timpul exiliului său în Franca tuse amicul tuturor republicanilor, Brătianu, a dîș în camera reprezentanților aceste cuvinte pîtrunzătoare:

»Domnilor, în viața mea politică am trecut prin multe vicisitudini și prin multe nefericiri, der nicăiri și nici-odată nu m'am simțit atât de nefericit, ca în Berlin.»

Tot atunci însă jidovimea exalta de bucurie și Crémieux, într-o ședință a *Alianței israelite*, esc'amă într'un ton ditirambic: »Credința mea e mare în fața situației noastre, astăzi atât de frumoasă! Ah! lăsați-mă să atribuesc acesta ținutei atât de nobile, atât de legale și de curate observată la Berlin de ministrul nostru al afacerilor străine, de Waddington al nostru.« (Mai multa salve de aplause urmază acestei declarațiuni).

Căvutul nostru pare a indica, că Waddington e de origine jidov, decă cumva n'a voit să dică Cré-

mieux, că ministrul afacerilor străine e alu lor, fiind-că l'au plătit.

Jidovi ori plătit să servescă cauza Jidovilor, Waddington în totu casul n'a crutat nimica ca să și apere rassa, seu ca să câștige arginții. Elu își întinse mâna în cauza tractatului de Berlin, care era nenorocirea României, cu un nesățu de totu jidovesc. Franca, generoasă Franca, grația lui, a jucat rolul nenobil al unui gendarm legând mâinile unei națiuni mici, pentru ca să ajute pe Jidovi a turna vitriol pe gâtul muribundului.

Brătianu, cu energia, cu speranța totdeauna vii a patriotului adevărat, întreprinde o călătorie prin Europa, întocmai ca și Thiers, care a mers să se roge pentru Franca invinsă.

Austria, Rusia și Turcia recunosc independența României. În Anglia și în Italia, Brătianu a dat prețutindenea de ministri vânduți Jidovilor și de rezistențe neindurate. Conștiințele însă s'au revoltat la faptele, ce le enara densus și i răspundeau: »Puterile semnate ale tractatului de Berlin sunt solidare. Să se declare Franca gata de a recunosc independența României fără să ceră implinirea imediată a clausulei leonine relativă la Jidovi, și noi vom face asemenea.»

Waddington rezista și răspundea mereu: »Decă tu acordați drepturi de cetățeni Jidovilor, ce ținu case cu fete, birturi cu rachiu inveninat, comptoare de usurier, Franca nu acreditază ministru în România.»

Îndesert i se dicea: »Der încâtu poate interesa Franca cestiunea acesta, carea e o cestiune de totu internă? Libertatea culturilor nu e în cauză, de vreme ce despre România este constatată, că dora în tota lumea aici se practică mai bine toleranța.»

Waddington nu se dedea înderēt câtu e negru sub unghie, și stanga, carea era mai tota amestecată în speculațiunile finanțare și astfelu trăia din bacșuri jidovesci, naturalu că afla de admirabilă ținuta acesta.

Un altu trimis alu României, d-lu Catargiu, n'a fost nici el mai norocos. Ecă, după diarele israelite, textul răspunsului cinic ce i l'a datu Gambetta: »Angajez guvernul D-vostre ca să execute condițiunea; Franca nu va recunosc independența țării D-vostre, înainte de a fi recunoscutu D-vostre drepturile civile pentru toți Jidovii fără deosebire. D. Crémieux se ține de asta. D. Waddington a luat în congresul din Berlin inițiativa cestiunei; e vorbă de reputațiunea Franței de a nu o lăsa să se eludată. Eu mi-am dat lui Crémieux parola că-l voi sprijini; așaderă încodată eu nu pot, decă a vă angagea să vă impliniți fără înțarziere angajamentele.»

Repetăm, că nicidecât nu era vorbă de cestiunea libertății religiose.

D. Ernest Desjardins mai serie cu privire la asta în broșura sa: *Les fuifs en Moldavie*:

»Afirmă, că motivul religios n'are nimic de a face cu măsurile luate de guvern, nici cu ostilitățile

clară gata a sprijini pe guvernă în năsuințele lui de a susține și întări aceste raporturi în spirit de stimă și amicitie reciprocă. Ea își exprimă mare satisfacție, că această stare de lucruri face cu puțință d'a consacra nedivisată atențiune multiplelor probleme ale vieții interne a statului, care pretinde un șir de reforme pe toate terenele administrației. Accentuează necesitatea unei revizuirii a constituției și exprimă mulțumită pentru pașii făcuți în această direcțiune. Se declară gata a rezolva proiectele guvernului în concordanță cu guvernul, a regula finanțele, a ridica puterea de producțiune a poporului, a realiza joncțiunile căilor ferate, a încheia tratate comerciale folositoare. Promite cea mai serioasă grijă pentru puterea armată a țării și pentru promovarea culturii generale. Accentuează în fine urgența concordiei patrioțice și dă expresiune celei mai adânci supunerii pentru regele și casa sa.

Răspunsul senatului român la mesagiul tronului.

Cetim în „Monitorul oficial” din Bucuresci:

În aceeași zi, Marți, la orele 12, M. S. Regele a primit cu aceeași solemnitate, în prezența d-lor miniștri, biuroșii și comisiunea adunării deputaților, însărcinată a prezenta Maiestății Sale adresa de răspuns la Mesagiul Tronului. D. generalul D. Lecca, președintele adunării, dete cetire următoarei adrese:

Sire! Reprezentanții poporului român sunt fericiți că deschiderea ultimei sesiuni din această legislatură le procură o nouă ocazie de a exprima Maiestății Voștre în numele țerei sentimentele de iubire și adâncă devotament.

Regimul monarhic constituțional, luat ca fundament pentru reorganizarea statului român, garantează tuturor cetățenilor și tuturor intereselor vitale ale națiunii participarea regulată și pașnică la conducerea afacerilor publice. Reforma de curând introdusă în dispozițiile constituționale, lărgind cercul alegătorilor direcți și garantând secretul votului, a asigurată și mai mult dezvoltarea normală și liniștită a statului român, implântând mai adânc în toate părțile societății încrederea în instituțiile țerei, în puterea și viitorul regalului român.

Orice încercări temerare, care ar căuta satisfacerea unor ambițiuni nesocotite în afară de marginile constituției statului român, ar fi așii cu nepuință; ele se vor sfârși de spiritul de ordine și stabilitate care însuflețesc pe întregul popor român.

Dinastia națională, care își are izvorul în memorabilele voturi ale adunărilor din 1857, este cheia de boltă pe care se sprijină întreaga clădire de reorganizare modernă a statului român, este principiul de stabilitate al existenței noastre naționale și independente între popoarele din Orientul Europei.

Națiunea română, pătunsă de acest adevăr, este așii mai mult de cât ori când apărătorul credincios și hotărât al acestui mare principiu.

Sire! Adunarea națională a ascultat cu mulțumire asigurarea Maiestății Voștre despre continuarea bunelor noastre relații cu toate puterile.

Țera are nevoie de liniște pentru a putea înainta cu pași siguri pe calea progresului. Statul român este și trebuie să rămână un element de ordine în mijlocul popoarelor din Orient, gata a își apăra, ori când ar fi amenințată, existența sa națională.

Tratatul de comerț semnat cu imperiul otoman dă un nou sprijin dezvoltării bogăției noastre, asigurându o nouă cale comercială română.

Reprezentanții țerei vor primi bucuros scirea despre încheierea ori căruia altă tratat de comerț, care să garanteze mersul regulat al dezvoltării noastre economice, păstrând cu stărniciță principiile de protecțiune

rațională a producătorilor țerei, — principii de care a fost inspirat guvernul Maiestății Voștre în toate convențiile încheiate până acum.

Tot astfel și convențiunea încheiată de fluvnal Maiestății Voștre ca guvernul austro-ungar pentru regularea liniei de frontieră dintre amândouă țările, contribuind la întărirea raporturilor de bună vecinătate cu unul dintre statele ce ne înconjură, va forma obiectul imediației noastre preocupări.

Sire! Țera află cu o viață satisfacere asigurările ce i-le da Maiestatea Voastră despre puternica dezvoltare a armatei, dovedită din nou prin concentrările din toamna aceasta. Solicitudoinea Maiestății Voștre unită cu sacrificiile ce țera va continua de a și-le impune pentru creșterea mijloacelor de apărare și întărire a Statului român, ne vor pune de sigur în stare să ne putem face datoria cu onoare, când existența réu siguranța României ar fi amenințată.

Sire! O bună gospodăria sporesce avuția națională. Cumpănirea cheltuelilor în marginile veniturilor de care poate dispune țera, crearea de venituri în marginea puterilor productive ale țerei și numai în măsura trebuințelor reale ale Statului, întrebunțarea banului public în lucrări de utilitate publică, crearea de împrumuturi numai în scopul de a realiza prin ele lucrări producătoare, precum sunt căile ferate, șosele, magazine de întreprindere, ca cele proiectate pentru Bucuresci și Iași, crearea institutelor de credit pentru a veni în ajutorul comerțului și industriei naționale, — sunt tot atâtea idei sănătoase, după care s'a povățuit guvernul Maiestății voștre, ajutat de camerele legiuitoare, pentru a aduce țera la starea de prosperitate materială crescând în care se găsește.

Buna administrare a finanțelor a trebuit să contribuie la menținerea creditului de care se bucură astăzi România.

În instrucția publică, precum și în ordinea judecătorească Camera legiuitoare a dat concursul său guvernului Maiestății Voștre pentru a introduce treptat îmbunătățirile de care se simțea nevoie mai imperioasă. Ea va continua în limitele timpului ce-i mai rămâne din această legislatură a se ocupa și de proiectele de reforme prezentate de guvernul Maiestății Voștre.

Sire! Măsurile economice înțelepte, cuprinse în legea pentru încurajarea industriei naționale, vor pute produce rode și mai mari când vor fi completate prin instituirea unui credit industrial. Camera legiuitoare dorește să vedă cât mai curând înființarea acestui institut de credit.

O cestiune care merită asemenea să fie obiectul preocupării tuturor, este starea populației rurale. Ridicarea nivelului intelectual al muncitorului, îmbunătățirea muncii, crearea instituțiilor care să-i pună în mișcare la îndemână mijlocele de muncă, trebuiesc să fie între preocupărilor generale în această țera. Ele vor contribui a ridica starea morală și materială a sătenui.

Țera știe că Maiestatea Voastră s'a îngrijit totdeauna de buna stare a populației.

Camera legiuitoare vede cu bucurie creditele agricole începând să depindă pe sătean a avea încredere în ajutoarele științei medicale. În această din urmă privință, guvernul Maiestății Voștre va găsi în noi un sprijin puternic pentru înmulțirea spitalelor rurale, care singurele pot contribui într'un mod real la îmbunătățirea stării sanitare a populației rurale.

Școala și biserica din sat merită o deosebită îngrijire. Guvernul Maiestății Voștre va găsi camera gata de a face toate sacrificiile pentru a ridica aceste instituții de cultură la înălțimea la care trebuie să ajungă.

Sire! Adunarea deputaților va continua și în această sesiune să își facă datoria dând concursul luminilor sale guvernului Maiestății Voștre, pentru ca în umire, prin muncă și stăruință, să putem, pe măsură ce anii, întări tot mai mult edificiul statului român.

Sire! Din toate unghiurile țerei poporul român privește cu iubire și încredere la Auguștii conducători ai destinelor sale. El știe că sub puternica impulsie a

Maiestăților Voștre statul român a putut ajunge în starea de prosperitate actuală; știe că numai rămânând strins unit în împrejurul tronului vom putea pași cu siguranță pe calea dezvoltării și întăririi naționale.

Să trăiți Maiestate! Să trăiască M. S. Regina! Să trăiască Dinastia!

Regele a răspuns:

Domnule președinte! Domnilor deputați! Cuvintele d-vostre călduroase pentru tron și pentru țera M'au mișcat adânc.

Reamintiți memorabilele acte ale Adunărilor mume din 1857, care sunt temelia puternică pe care s'a ridicat edificiul statului român.

În adevăr, înțelepciunea și tactul poporului au dat acelor dorinți, rostite cu atâta tărie și convingere, o ființă. Păstrând neatinș acest deposit sacru, națiunea a pășit înainte, dezvoltându libertățile noastre constituționale și întemeind pe dânssele Monarchia. Astfel statul român a putut realiza în scurt timp progrese însemnate și a însuși tuturor încredere și respect. Tot astfel pășind înainte viitorul nostru va fi asigurat.

Vă mulțumesc de reînnoirea încredințării devotamentului ce aveți pentru Regina și pentru Mine, și fiți siguri că la împlinirea datoriei voii fi în capul tuturor.

Sciri polițienesci. Mercuri s'era au fost arestați de un organ polițienesc șilerii Neculae Sasu și Neculae Funar din Agărbic, fiind că aveau intențiunea d'a trece în România folosindu-se de pașapoarte false, date pe numele lui Moldovan Ionu din Șeica mică și Moldovan Ilie din Agărbic. Făptuitorii au fost predați judecătoriei cercuale.

Convocare. Adunarea generală ordinară a despărțământului XVIII al „Asociației transilvane pentru literatura română și cultura poporului român” se va ține pe anul curent în Ludoșiu, Marți în 27 a lunii curente, Decembrie st. n. a. m. la 11 ore, la care adunare prin această sunt invitați cu deplină stimă toți P. T. domni membri ai „Asociației” despre ținuturile despărțământului nostru, precum și toți aceia, care se interesează de literatura națională și cultura poporului român.

Turda, 15 Decembrie st. n. 1887.

Comitetul despărțământului al XVIII.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „Gaz. Trans.”)

VIENA, 17 Decembrie. — Situațiunea e, nu-i vorba, mai pașnică, cu toate acestea măsurile de precauțiune se continuă.

BERLIN, 17 Decembrie. — Reichstagul a trimis proiectul militar la comisiune.

PARIS, 17 Decembrie. — Camera a tratat cestiunea furagiului militar. În loc de 11 milioane, cerute de guvern, a încuviințat numai un credit de 4 milioane. Sesiunea s'a încheiat așii.

DIVERSE.

O prețioasă achizițiune. — „British Museum” din Londra a făcut o achizițiune din cele mai prețioase. I s'a dăruit tronul reginei Hatafu, (XVIII dinastie), care a domnit în Egipt pe la 1670 înainte de era creștină. După spusele archeologilor, acest tron e cea mai veche lucrare în abanos, ce se cunoște până acum.

Editor și Redactor responsabil Dr. Agrel Marcișanu.

poporului față de Jidovi. Trepidărea Grecilor ortodocși față de cultul lor propriu și indiferența preoților s'ararisați de stat (ce e imposibil și cel mai mic susținător de persecuțiune religioasă. Ceea ce urăscu ei, e un popor străin într-o țera, a cărei viață o sugă formându stat în stat, ca și protestanții în Franca înainte de edictele lui Richileu.

Noi avem însă un document și mai important, acela al d-lui Ad. Franck, care se bucură în lumea israelită de o stimă meritată.

În răspunsul său, ce-lu adresează d-lui Xavier Roux care l'a fost întrebă, că după dânsul, care sunt cauzele agitației anti-semitice, ce merge crescând în Europa, profesorul declară colegului său din Franca, că în România și în Rusia convingerile religioase sunt absolut străine de măsurile luate contra Jidovilor. *)

Savantul autor al *Kabbalei* ar fi deci foarte amabil când n'ar spune, că în numele căru principiu intervenim noi în afacerile interne ale unui popor, care n'are decât nefericirea, că e prea slab pentru ca să ne spună, că se nu ne băgăm nasul unde nu ne ferbe oia.

România totuși scapă de jumătate de pericol.

Un deputat republican avu curajul de a tracta cestiunea aceasta, pre care totă lumea o încunjură cu cea mai mare grijă

Etă că sunt optzeci luni, dice d. Louis Legendre în ședința din 15 Decembrie 1879, de când tratatul de Berlin a proclamat independentă România. Austria, Rusia, Turcia, cele trei puteri mai interesate de observarea tratatului de Berlin, au recunoscut independența acestei mici naționalități. Italia de curând imită acest exemplu. Eu cert să facă și Franca asemenea și să lege cu România relații diplomatice regulate.

Waddington s'a pădit să spună adevărul și să esplice motivele, care l'au îndemnat la acțiune; el se teme de publicarea unor documente, care nu i-ar fi făcut onoare, și se bălăbania cu naturalizarea după cap și după categorii determinate (*par teta et par catégories déterminées*) care nu l'u privea de loc, și în care guvernul francez n'avea nici cea mai mică rațiune de a se amesteca.

De trica de a fi demascată așadă a cedat în fine și el. Der și Jidovii simțiau, că Românii erau pe la sfârșitul răbdării; ei șiau, că se pregătesc nisce scene pre lângă care execuțiunile din Bulgaria și din Rusia n'ar fi fost, decât „verdeturi și pastorale”, ca să ne exprimăm cu cuvintele lu Retz, citate adeseori de Maxime du Camp.

S'a făcut partidă de a trâmte ca membru francez în comisiunea emisă pentru cestiunea Dunării, un funcionar a căru origine semitică nu mă surprindea și care în tot cazul a reprezentat jidovimea franceză în regiunea acesta.

S'a ales unul cu numele Barrère, odinioară condamnat de comună, mai târziu gombetist. Dacă l'am judeca după graba, cu care a fugit în timpul comunei, îndată ce s'a început bătaia pe stradă, eu cred, că în cazul unui tâlău mare coreligionarului de acolo n'ar fi putut conta pe el. Dealtmintelea jidovimea recunosctore l'a ajutat de atunci să treacă în Egipt, unde ne vom mai întâlni cu dumnialui. *)

Autorul a căpătat numeroase felicitări din Austro-Ungaria, România și Rusia, pentru această importantă lucrare.

Eu am pus sub ochii publicului român aceste împărțiri, a) ca să vedă cât de simpatice scrie un autor francez despre Românii în genere, și b) să vedă cei interesați cu ce greutate a avut să se lupte statul român în congresul de Berlin din cauza cestiunei emancipării Jidovilor, pe care nu voia să o dea, der pe care o pretindea Waddington în numele unui liberalism fals.

A. O. Paul.

*) Jidovii cu toate acestea n'au renunțat la România și întrebunțază toate mijlocele ca să reușescă. În 1885 guvernul francez a lovit cu o vamă de cincideci la sută toate produsele României, carea n'are altă păcat, decât că nu-i sunt dragi usurarii de Jidovi; un adevărat blocus comercial.

*) Annales de la philosophie chrétienne, Octobre 1881.

Bursa de Bucuresti.
Cota oficială dela 30 Noembrie st. v. 1887.

Rentă de aur 5%	98 05	Bonuri croato-slavone	105.75
Rentă de hârtia 5%	83.20	Despăgubire p. dijma de vină ung.	98.75
Imprumutul căilor ferate ungare	148. —	Imprumutul cu premiu ung.	121. —
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (1-ma emisiune)	93 75	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	121.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (2-a emisiune)	—	Renta de hârtia austriacă	79.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ung. (3-a emisiune)	112 25	Renta de arg. austr.	81.60
Bonuri rurale ungare	104. —	Renta de aur austr.	110 70
Bonuri cu cl. de sortare 103,50		Losurile din 1860	133.25
Bonuri rurale Banat-Tișuș	103,50	Acțiunile băncii austro-ungare	875 —
Bonuri cu cl. de sortare 103 25		Act. băncii de credit ung. 279.50	
Bonuri rurale transilvane 103 50		Act. băncii de credit austr. 274.90	
		Argintul — Galbini Impărătesc	5.97
		Napoleon-d'ori	10. —
		Mărci 100 Imp. germ.	61.90
		Londra 10 Livres sterlinge	126 30

Bursa de Bucuresti.
Cota oficială dela 30 Noembrie st. v. 1887.

	Cump.	vend.
Renta română (5%)	93 1/2	91 1/2
Renta rom. amort. (5%)	96 —	97 —
convert. (6%)	91 —	92 —
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34 —	36 —
Credit fonc. rural (7%)	105 —	106 —
" " " (5%)	91 1/4	92 1/4
" " " (7%)	103 —	104 —
" " " (6%)	96 —	97 —
" " " (5%)	87 1/2	88 1/2
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " " Națională	—	—
Aur contra bilete de banca	14. 1/4	15. —
Bancnote austriace contra aur.	2.03	2.04

Cursulu pieței Brașov

din 17 Decembrie st. n. 1887.

Bancnote românești	Cump.	8.44	Vend.	8.46
Argint românesc		8.40		8.48
Napoleon-d'ori		9.98		10.02
Lire turcesc		11.24		11.26
Imperial		10.24		10.26
Galbeni		5.87		5.90
Scrisurile fonc. Albina 6%		101. —		102. —
" " " 5%		98. —		99. —
Ruble Rusești		110. —		111. 1/2
Discontul		6 1/2 — 8%		pe an.

Roc de erna de Loden,
I. calitate numai **fl. 5.**
II. calitate fl. 6.50.

Cel mai bun, cel mai fin și cel mai durabil Roc de erna de Loden bun din Stiria, în colorile sur și cafeniu și în toate mărimile. — Ca măsură, grosimea la pept.

Jachete de dame, elegante și căldurose, în toate colorile dorite, împletite, portă forte plăcută, numai **fl. 1.80.**

Costume gata bărbătești, pantaloni, roc și giletă lucrate din stoffe bune și durabile de Brunn și Reichenberg, pentru toamnă și erna, călduroși căpșoși, în toate colorile dorite și în toate mărimile. **Intregul costum costă numai fl. 6.50, II. calitat. fl. 8.50, III. soluția cel mai fin fl. 10.50.** — Ca măsură ajunge grosimea la pept.

Mantale de plie de cauciuc cu glăză dimpreună, de Caucaș-Shooting înepensabilă, vulcanizată, în formă elegantă de palton lung, în timp frumos se poate introduce pe dos ca Pardosin. — Ca măsură ajunge înalțimea staturii **fl. 6.45.**

Învălituri de masă și de pat, de ripsă fină, lucrate cu desenuri multicolore, la toate 4 colțurile cu cureauă de plină. **fl. 1.65.**

Pături pentru călătoria și pentru cai, grose ca scândura, căldurose, durabile și mari, cu bordură colorată, bucata fl. 1.75, cele mai fine fl. 2.75. **fl. 1.75.**

Șaluri, elegante, căldurose, durabile, 7/4 mari, lucrate în colorii fine orientale, cu cincturi de șenilă, fabulos de ieftine, bucata numai fl. 1. **fl. 1.**

Singura expediare cu rambursă, se cu plată anticipativă, sub garanția prin: **Fekete's Fabriks-Lager fe tiger Kleider „zur ung. Krone,” Wien, V. Wehrgasse Nr. 13/59.**

Copii bucurați-vă!
Esposiția de jucării pentru Crăciun
Viena, II. Blumauergasse 23.

aduce și intră acest an tot ce este mai nou, elegant și mai fin, și spre a ținea cont de împrejurările de față a aranjat cu cel mai bun gust grupe de jucării, potrivite atât pentru băieți, cât și pentru fete cu prețuri ne mai pomeitate de estine.

Grupa pentru fete dela 2-5 ani.
1 Bucătăria moulă și cu mașină.
1 Păpușă dragălașă cu păr și ochi de sticlă.
1 Servis de porțelan pompos.
1 Garnitură completă de mobile de Viena.
1 Teatru cu muzică, figur și decorații.
1 Animal cu mecanism.
1 Garnitură pentru bucătăria completă.
1 Coșuleț argintat pentru tachamuri.
2 per. tachamuri cu lingură mare, carl nu se negreșce nici odată.
1 Feră de călcat masiv cu limba.
1 Puliță cu piselog.
1 Măra de cafea, miniatură de întrebuințat.
1 Carte cu ilustrații foarte fine.
1 Casă de păstrare cu lăcută bun și tablou frumos.
1 Pachet cu pără de zină, aur și argint, cea mai frumoasă podobă pentru pom de Crăciun.
25 mașini pentru luminările dela pom.
25 luminări pentru iluminarea pomului, sortate în colorile cele mai frumoase.

Grupa pentru băieții dela 2-5 ani.
1 Cară de transp. bere cu cai și 6 butoaie.
1 Cal cu lăgănd pompos.
1 Teatru cu muzică, figur și decorații.
1 Ciacă de infanterist.
1 Sabie cu incingătoare.
1 Pușcă, sistem nou.
1 Cartușieră de pele cu insignii.
1 Tobă cu bețioare.
1 Harmonica-oțel de cântat piese frumoase.
1 c. r. infanteria în montură de paradă.
1 Acrobată, care mișcă mâinile picioarele și gura.
1 Carte cu ilustrații, fin executate.
1 Casetă de economie cu lăcută bun și tablou frumos.
1 Micul arhitect cu modeluri.
1 Animal cu mecanism.
1 Pachet pără de zină, aur și argint, cea mai frumoasă podobă pentru pom de Crăciun.
25 Mașini pentru luminări dela pom.
25 luminări pentru iluminarea pomului, sortate în colorile cele mai frumoase.

Tote aci numitele 65 obiecte inclusiv pachetarea numai 2 fl. 90 cr. v. a.

Grupa pentru fete dela 5-10 ani.
1 Salon pompos, cu tapete și oglindă aurită.
1 Garnitură mobilă de salon.
1 Citeră cu cheie, spre a învăța singură.
1 Pată din lemn de nuc, pompos și durabil.
1 Păpușă cu păr și ochii de sticlă.
1 Credență forte frumoasă cu uși de geam.
1 Masă de Lavoir cu servis de porțelan.
»Spălătoreșă cea mică» constând:
1 Albiă de spălat, masivă de întrebuințat.
1 Mangal miniatur, de întrebuințat.
1 Sul pentru storsul rufelor.
1 Servis complet de porțelan pentru cafea, seu ceaiu cu desin fin pentru 6 persoane inclusiv tachim.
1 joc nou interesant de societate.
1 pachet pără de zină, aur și argint, cea mai frumoasă podobă pentru pom de Crăciun.
25 mașini pentru luminările dela pom.
25 luminări pentru iluminatul pomului, sortate în colorile cele mai frumoase.

Grupa pentru băieții dela 5-10 ani.
1 Loc de dare la semn.
1 Pușcă de dat la semn și cu capse.
1 Caleidoscop, mare minune optică.
1 Garnitură de scris, constă din 1 etageră pentru condeie, 1 craion, 1 cuțitaș pentru radat.
1 Panoramă, călătoria împrejurul lumii.
1 Dulap americ. cu unelte, 8 bucăți.
1 Pictură la minut cu modele.
1 Joc de paciență în 6 tablouri.
1 Citeră cu cheie spre a învăța singură.
1 Arhitect practică cu plan de construcție.
1 Joc de popice mare, complet.
1 Joc nou, interesant de societate.
1 pachet pără de zină, aur și argint, cea mai frumoasă podobă pentru pom de Crăciun.
25 Mașini pentru luminările dela pom.
25 luminări pentru iluminatul pomului, sortate în colorile cele mai frumoase.

Tote aci numitele 63 obiecte, inclusiv pachetarea numai 4 fl. 90 cr. v. a.

Adresa: **L. KON'S Spielwaaren-Weihnachts-Ausstellung, WIEN II, Blumauergasse 23.** Trimiterea cu rambursă seu cu ban gata.

O nouă invenție
care a produs cu tot drep-
tului atăta admirație, este
de inginosul mecanic - ar-
tist englez D-nul Mărston
construat și pentru ori-ce
stoa aplicabilă

**Mașină
de cusut universală.**

Acesta face la ori ce lucru de cusut serviciile cele mai escelente.
Costă
Este fără deosebire toate stoffele.
Este durabilă din oțel și fier.
Este simplă și ușor de manuat.
Se furnizează în stare perfectă de lucru.
N'are aproape niciodată lipsă de reparația
Mașina posedă o întocmire, ea la cusut se nu se rupă acul
așa ușor și este în tota privința foarte practică. Fiă-care cum-
pere-și imediată această admirabilă mașină de cu-ut univer-
sală fără prejudețiu, căci eu inapolez îndată fiă-căruia banii.
Comandele se efectuează cu rambursă postală și sunt a se adresa sin-
gură numai la: **Fekete's
Fabriks-Depot neuer Erfindungen,
Wien, Margarethen, Wehrgasse Nr. 13/59.** 1-6

IOSIF GAVORA.
2-30
Pentru lucru eminent și gust bun la esposiția regnicolă din 1885
din Budapesta, distincț cu medalia cea mare a esposiției.
In Budapesta, strada Váczy Nr. 17. **==**

Recomandă obiectele necesare pentru
adjustarea bisericilor și capelelor
cu cele ce sunt provădit în abundență pentru prețurile cele mai moderate, și
lucrate cât se poate mai frumos, anume:

Odații
felon
și alte, după ri-
tul gr. orientală.
Prapori și stin-
darde pentru
reuniuni.
Stindarde pentru
pompi, copii de
școală, reuniuni in-
scolă, reuniuni in-
dustriale, reuni-
uni de cântări și
reuniuni de in-
mormântare.
Statue, poli-
candre, potire
și chipuri slinte
stefnice pentru
altarii și de
părete, can-
dele
Iconostase, chipuri pentru fruntariu. Inmormântarea Dom-
nului etc. etc.
Primesc reparaarea hainelor vechi precum și aurăirea
și argintărea pe lângă prețuri moderate.
Cusături cu aur, argint și mătăș și haine biseri-
cesc, cusute cu fir de aur, argint și mătăș.
Dantule bisericesc. Învălitore de prestol. Mărfuri biseri-
cesc. Damaste etc.
Punctualitatea mă-o potă adeveri prin mai multe
sute de epistole de recunoscință.
Cataloge de prețuri a dorință trimitt libere de post-port.

„EQUITABLE,”
Societate de asigurare pe viață în
New-York (fondată în 1859).

Capitalu de asigurare la 31 Decembrie 1886 = 2,100 mi-
lióne franci. Statul averi la 31 Decembrie 1886 = 400 milióne
franci. Percepțiuni de premii și dobânți în anul 1886 = 100 mi-
lióne franci.

Subdirecțiunea pentru Ungaria:
BUDAPEST, ANDRASSY-STRASSE Nr. 1.
Agentul generalu în Clușiu:
LEOPOLD HUNWALD.

5-6

Avisu d-loru abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerației să
binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe
fășia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Domnii ce se abonază din nou să binevoiască a scrie adresa
lămurit și să arate și posta ultimă.

Dacă se ivesc iregularități la primirea diarului onor. abonați
sunt rugați a ne încașoscință imediat prin carte postale, ca în câtu
depinde dela noi, să se delătoreze.

ADMINISTR. „GAZ. TRANS.”